

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 14 april 2016
Naam opsteller : Renee Schuit
Informatie op te vragen bij : Renee Schuit
Portefeuillehouder(s) : Jan Mesu
Zaaknummer : BB15.00953
Registratienummer : RAAD160002

Onderwerp: Algemene Subsidieverordening Bergen 2016

Aan de raad,

Beslispunt:	– De Algemene Subsidieverordening Bergen 2016 vast te stellen met als belangrijkste kenmerken: een actueel wettelijk toetsingskader, eenvoudige regelgeving, soepel en efficiënt subsidieproces, administratieve en bestuurlijke lastenverlichting, mogelijkheid tot scherpe resultaatsturing en ruimte voor inwonersinitiatieven, onder gelijktijdige intrekking van de Algemene Subsidieverordening Bergen 2009.

1. Waar gaat dit voorstel over?

De huidige Algemene Subsidieverordening (ASV) Bergen 2009 is kritisch tegen het licht gehouden. Niet alleen de gedateerdheid van de ASV, maar ook een aantal wettelijke veranderingen en de wens om flexibelere regelgeving, maken de behoefte aan een nieuwe ASV steeds groter. Daarnaast optimaliseert de gemeente een aantal interne processen binnen de werkorganisatie op basis van de 'leanmethode'. Het subsidieproces is daar één van. Als gevolg van de leanmethode kunnen enkele technische wijzigingen in de ASV worden doorgevoerd.

Gedachtegang

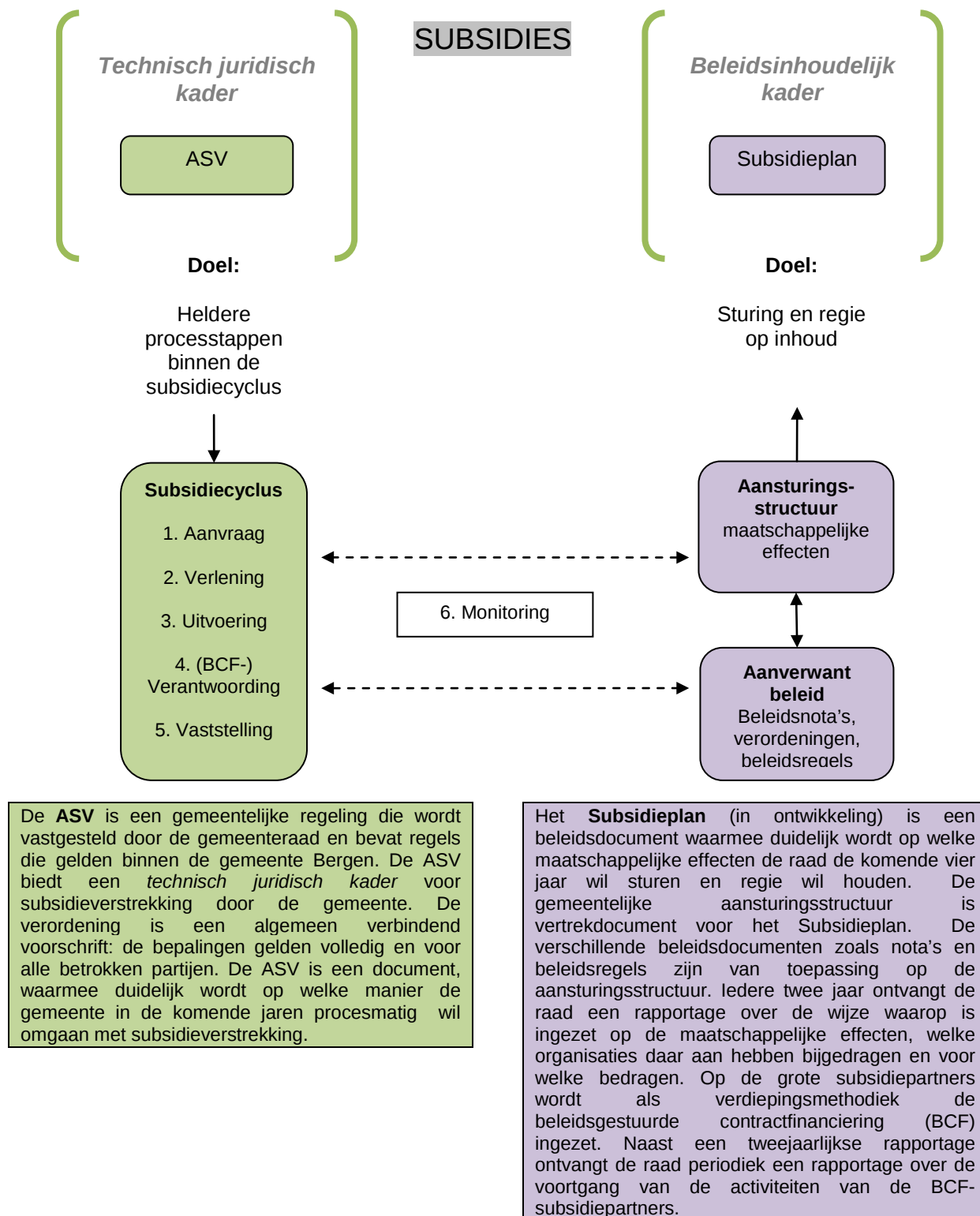
Bij het opstellen van de nieuwe ASV is het doel balans te zoeken tussen enerzijds een zo transparant en eenvoudig mogelijke verordening met een zo laag als mogelijke administratieve last en anderzijds een juridisch sluitende en een voor de gemeente risicobeperkende systematiek.

Processchets

Eind 2015 is een traject ingezet om te komen tot een nieuwe ASV 2016. In de algemene raadscommissie van 18 februari 2016 zijn technische opmerkingen gemaakt over de nieuwe ASV. Bovendien waren het proces en de context van de nieuwe ASV binnen het subsidiedomein niet helder. Alle opmerkingen zijn verwerkt in dit voorstel en de verordening is hier op aangepast.

Het ontwikkelen van de ASV raakt een andere ontwikkeling binnen het subsidiedomein. Begin 2016 is een extra proces ingezet met betrekking tot het vergroten van de sturingsinvloed van de raad op gemeentelijke subsidies. Hierover heeft op 4 februari 2016 een informatieavond plaatsgevonden. Het doel van deze bijeenkomst was het inventariseren van bouwstenen voor een nieuwe werkwijze waarmee de raad zijn kaderstellende en controlerende rol waar kan maken. Deze input dient vervolgens als grondstof voor de wijze van sturing en regie door de raad. Tijdens de bijeenkomst is veel informatie opgehaald. Samen met een aantal subsidiepartners wordt nu een traject ingegaan om te komen tot een aantal gedeelde maatschappelijke doelen en effecten. De aansturingsstructuur die hieruit voortvloeit wordt, samen met de input van 4 februari in het *tweede kwartaal van 2016*, ter

besluitvorming aangeboden aan de raad. Daarmee hebben we te maken met twee aparte processen die elkaar raken, maar in de tijd een apart besluitvormingstraject ondergaan. In figuur 1 wordt dat inzichtelijk gemaakt.

Figuur 1. Subsidiedomein gemeente Bergen

Waarom is het wenselijk de nieuwe ASV eerder door de raad te laten vaststellen alvorens de aansturingstructuur is vastgesteld? Uit diverse signalen van subsidiepartners en inwoners blijkt dat het huidige subsidieproces complex en te bureaucratisch is. Om het subsidieproces voor alle aanvragers te dereguleren is het van belang om een nieuwe ASV vast te stellen in het eerste kwartaal 2016, zodat alle aanvragen voor 2017 op de vereenvoudigde wijze afgehandeld kunnen worden. Daarnaast is het zo dat het aanverwant beleid reeds aanwezig is. De raad heeft diverse beleidsdocumenten vastgesteld op grond waarvan subsidie wordt verleend. De aansturingstructuur is een middel om maatschappelijke effecten te monitoren. Daarmee is het niet noodzakelijk om te wachten met het vaststellen van de nieuwe ASV voordat het subsidieplan klaar is.

Scherpere sturing

De nieuwe ASV levert in samenhang met de doorontwikkeling van de Beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF) de gemeente enerzijds de mogelijkheid tot scherpere sturing en anderzijds verkrijgen subsidiepartners wat meer procedurele speelruimte en de mogelijkheid om in en naast de subsidierelatie eigen initiatieven vorm te geven. De gemeente spreekt vertrouwen uit in de subsidiepartners met een beloning in de vorm van subsidie. Mogelijke risico's worden ondervangen door het maken van duidelijke afspraken, in te spelen op de actualiteit, nauwe contacten te onderhouden met de subsidiepartners door middel van periodiek overleg of werkbezoek, uniforme regelgeving te creëren en steekproefsgewijze controles uit te voeren.

Het voorstel is, zo blijkt ook uit figuur 1, om een keer per twee jaar een rapportage aan te bieden aan de raad waaruit blijkt welke subsidies hebben bijgedragen aan welke maatschappelijke effecten. Alle subsidies worden daarin meegenomen, ook de kleinere. Daarnaast is het voorstel om de grootste subsidiepartners te subsidiëren op grond van de BCF.

Ruimte voor lokale initiatieven

De gemeente hecht grote waarde aan participatie door al haar inwoners in de samenleving. Het initiatief wordt daarbij zoveel mogelijk gelegd bij de inwoners zelf en dichtbij de inwoners in dorpen en kernen. De gemeente faciliteert dit onder andere door het subsidiëren van inwonersinitiatieven. De nieuwe ASV is zodanig ingericht dat lokale initiatieven gestimuleerd worden. Een voorbeeld hiervan is dat niet alleen rechtspersonen, maar ook (een groep van) natuurlijke personen subsidie kunnen aanvragen. De ASV is zo toegankelijk mogelijk gemaakt, zodat het voor inwoners eenvoudiger wordt subsidie aan te vragen. Er zijn aanvraagformulieren gemaakt aansluitend op de nieuwe ASV die inwoners ondersteunen bij het indienen van een subsidieaanvraag.

Kader

De ontwikkeling van de nieuwe ASV vindt plaats binnen onderstaand kader.

- Wettelijke grondslag → De hoofdregel van de subsidietitel in de Awb is dat subsidies gebaseerd moeten zijn op een wettelijk voorschrift. Voor gemeenten is dit wettelijk voorschrift een gemeentelijke verordening. In dit geval de ASV Bergen.

- Raadsbesluit Subsidieplan → De raad heeft eerder besloten een vierjarig subsidieplan op te stellen (23 mei 2013). Dit naar aanleiding van de rapportage Evaluatie Subsidiebeleid (20 februari 2012) van de rekenkamercommissie (RKC) en de vervolgens in de algemene raadscommissie van 31 mei 2012 besproken notitie Aanbevelingen RKC subsidiebeleid. Eindconclusie van de RKC: *De raad is niet in staat vast te stellen dat het subsidiebeleid en de uitvoering doeltreffend en doelmatig is en kan daarmee geen invulling geven aan haar controlerende taak.* De nieuwe ASV komt tegemoet aan de aanbevelingen die de RKC deed in haar rapportage en aan de beslispunten uit het raadsbesluit Subsidieplan (2013). Met

name in de algemene toelichting van de ASV wordt ingegaan op het subsidiebeleid en het sturen op maatschappelijke effecten. De ontwikkeling van een aansturingstructuur (volgt in het tweede kwartaal 2016) en de doorontwikkeling van de BCF-systematiek voor grote subsidiepartners zijn hierbij essentieel.

- Aanverwant beleid → Het huidige beleid, onder de ASV 2009 vastgesteld, is één op één van toepassing op de nieuwe ASV 2016. De doelen en effecten zoals opgenomen in het de reeds door de raad vastgestelde beleidsdocumenten worden doorvertaald in de aansturingstructuur. Op die manier wordt beleid gemonitord.

- VNG modelverordening → De nieuwe ASV Bergen 2016 is gebaseerd op de door de VNG ontwikkelde model ASV 2013.

Belangrijkste wijzigingen

Bovenstaande heeft geleid tot een nieuwe ASV met een aantal essentiële aanpassingen ten opzichte van de ASV 2009, welke ook hun basis vinden in de VNG model subsidieverordening (VNG, 2013). Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen opgesomd:

Twee hoofdprocedures	In de nieuwe ASV is sprake van twee hoofdprocedures: één voor de verstrekking van eenmalige subsidies en één voor de verstrekking van jaarlijkse subsidies. De soort subsidie is niet meer van belang bij de aanvraag en de verantwoordingsverplichtingen.
Soepele verantwoording	De verantwoordingsverplichtingen zijn gekoppeld aan de hoogte van het subsidiebedrag. Des te groter het financieel belang, des te strenger zijn de verantwoordingsverplichtingen. Voor subsidies kleiner dan € 10.000, - wordt geen verantwoording meer gevraagd, tenzij dit in specifiek beleid is bepaald. De beschikking tot subsidieverlening is tevens de beschikking tot subsidievaststelling. Wanneer er signalen zijn dat de subsidie niet wordt ingezet waarvoor het is aangevraagd, wordt om een verantwoording gevraagd. Voor subsidies tussen de € 10.000, - tot € 100.000, - wordt een inhoudelijke- en financiële verantwoording gevraagd. Voor subsidies vanaf € 100.000, - tot € 200.000, - wordt naast de inhoudelijke- en financiële verantwoording, een beoordelingsverklaring van een accountant gevraagd en voor subsidies hoger van € 200.000, - een controleverklaring van een accountant.
Overdracht van bevoegdheden	De overdracht van bevoegdheden van de raad aan het college geldt vooral voor het vaststellen van subsidieplafonds en van subsidieregelingen. Overigens is de mogelijkheid tot het stellen van nadere regels geen wijziging ten opzichte van de ASV 2009. Deze overdracht van bevoegdheden laat het budgetrecht van de raad volledig in stand. Het budgetrecht van de raad richt zich op het vaststellen van de financiële kader bij het vaststellen van de begroting en de perspectiefnota. Het college bepaald vervolgens binnen deze kaders welke subsidies naar instellingen gaan.
Reikwijdte	De reikwijdte van het toepassingsgebied is verruimd tot alle beleidsterreinen.
Staatssteunkader	De nieuwe ASV is staatssteunproof. Dit houdt in dat de ASV voldoet aan Europese wet- en regelgeving. In Europa geldt een staatssteunverbod. Subsidie mag alleen aan een onderneming worden verstrekt als er geen sprake is van concurrentievervalsing. Hiervoor zijn criteria opgesteld die elke gemeente in acht moet nemen.
Indexering	Indexering wordt niet meer geregeld in de ASV 2016. De gemeente verwacht van subsidiepartners dat zij reële kosten berekenen voor de activiteit. Indien kosten jaarlijks stijgen moeten aanvragers dit in hun aanvraag meenemen. Volgens de nieuwe ASV kan de gemeente extra gegevens opvragen ten behoeve van de beoordeling van een

	aanvraag.
Bezoldiging topfunctionarissen	In de nieuwe ASV is een artikel opgenomen over de meldingsplicht op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.
Hardheidsclausule	In tegenstelling tot de ASV 2009 is in de nieuwe ASV een hardheidsclausule opgenomen. In dit artikel wordt de mogelijkheid geboden om in bijzondere gevallen af te wijken van een of meerdere artikelen. Dit is het geval wanneer het toepassen van de verordening zou leiden tot een onbillijke situatie. Toepassing van de hardheidsclausule wordt gemotiveerd en hiervan wordt periodiek verslag gedaan aan de raad. De eventuele aanpassingen veranderen niets aan het budgetrecht van de raad.
Eigen vermogen	In de nieuwe ASV is de eigen vermogenstoets niet meer een standaard onderdeel van het subsidieproces. De gemeente verleend de subsidie voor activiteiten en rekent ook af op basis van uitgevoerde activiteiten en behaalde maatschappelijke effecten. Dat is het hoofdbelang voor de gemeente. In specifieke gevallen wordt bepaald of er rekening gehouden moet worden met het eigen vermogen.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij “ja” zegt?

Met een nieuwe ASV heeft de gemeente Bergen een actueel wettelijk toetsingskader voor subsidieverstrekking en kan ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen. Er wordt een doelmatigere subsidiesystematiek vastgesteld, waarin de administratieve lasten zijn afgewogen tegen de risico's.

Het hernieuwde subsidieproces wordt kritisch gevolgd. Uit ervaringen van zowel de interne gemeentelijke organisatie als de subsidiepartners moet blijken of de voorgestelde voordelen en effecten zijn bereikt. Wanneer de ASV (op onderdelen) niet werkbaar blijkt, zal een aanpassing worden voorgesteld aan de raad.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid: Het vaststellen van een algemene subsidieverordening
- ☐ opiniërend:
- ☐ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☐ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

De interne gemeentelijke organisatie → De nieuwe ASV raakt de werkzaamheden binnen het subsidieloket, de beleidsafdelingen, financiën, juridische zaken en rechtmatigheid. Er is oog voor goede implementatie en communicatie.

Subsidiepartners → De subsidiepartners krijgen te maken met een andere ASV. Jaarlijkse partners worden per brief op de hoogte gesteld. Bij het onderdeel burgerparticipatie wordt hier nader op in gegaan.

Inwoners → Ook inwoners (natuurlijke personen) kunnen onder de nieuwe ASV subsidie aanvragen voor initiatieven en activiteiten.

Vereenvoudiging van het subsidieproces

Voordelen voor de gemeente	Voordelen voor de subsidiepartner
- Toename in kwaliteit van de dienstverlening, door verminderde regeldruk. - Terugdringen van verantwoordingslasten. - Minder beschikkingen door directe vaststellingen. - betere sturing op beleid door het onderhouden van intensievere contacten met de subsidieaanvrager. - Administratieve en bestuurlijke lastenverlichting door eigen verantwoordelijkheid, zoals de meldingsplicht bij de subsidieontvanger te leggen. - Efficiëntere, interne procedure ('lean proces'). Indexering en eigen- vermogenstoets worden niet meer standaard uitgevoerd.	- Minder indienings- en verantwoordingsvereisten. - Soms geen aanvragen tot vaststelling. - Minder accountantsverklaringen. - Uniformering en vereenvoudiging van begrippen. - Concrete afspraken over activiteiten die passen binnen de gemeentelijke beleidsdoelen. - Ondersteuning door gemeentelijk subsidieloket en gestandaardiseerde aanvraag- en vaststellingsformulieren. - Eigen verantwoordelijkheid en meldingsplicht. - Ruimte voor eigen initiatieven.

Regionale samenwerking

- ☐ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- ☐ is onderwerp van onderzoek met gemeenten: Bij het opstellen van de ASV is zo veel als mogelijk afstemming geweest met de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo. De gemeenten Uitgeest en Castricum hebben onlangs een nieuwe ASV vastgesteld. Naar verwachting zal na de ambtelijke fusie in 2017 onderzoek worden gedaan naar de mogelijkheid om een BUCH algemene subsidieverordening vast te stellen.
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☐ komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Burgerparticipatie: nee, in overleg met adviseurs burgerparticipatie

De Inspraakverordening Bergen is niet van toepassing. Het bestaande subsidiebeleid verandert niet door vaststelling van deze nieuwe ASV. Er is geen sprake van een ingrijpende beleidswijziging. Het bestaande subsidiebeleid houdt in dat alle activiteiten van de subsidieaanvrager aan de hand van beoordelingscriteria en weigeringsgronden worden aan gemeentelijke beleidsdoelen binnen het vastgestelde subsidieplafond. Dit systeem wijzigt niet. De subsidiepartners merken bijna niets van de nieuwe verordening. Wat zij merken is de soepelere aanvraag- en verantwoordingsprocedure.

Externe communicatie: ja

De vaststelling wordt bekend gemaakt in de Gemeentekrant en de ASV wordt opgenomen in de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (CVDR : www.overheid.nl). Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar een vorm van periodieke berichtgeving waarmee potentiële subsidieaanvragers worden geïnformeerd.

Extern overleg gevoerd met: N.v.t.

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Er zijn geen andere mogelijkheden om het doel te bereiken.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Na besluitvorming door de raad wordt de nieuwe ASV gepubliceerd en treedt deze in werking een dag na bekendmaking. Tegelijkertijd wordt de ASV Bergen 2009 ingetrokken.

De nieuwe ASV vormt het instrumentarium waarmee de toekomstige Bergense subsidiepraktijk wordt gegeven. De lopende subsidies worden op basis van het overgangsrecht afgehandeld op grond van de ASV Bergen 2009.

In het tweede kwartaal van 2016 wordt het subsidieplan ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Er zijn geen direct duidbare financiële consequenties. De subsidieramingen staan opgenomen in de gemeentebegroting. Een scherpere ASV leidt wel tot scherpere omgang met middelen en een hogere doelmatigheid en rechtmatigheid in de subsidiepraktijk.

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit? N.v.t.

Risico's

- ☐ open-einde regelingen:
- ☐ garantieverplichtingen:
- ☐ risico's gemeentelijke eigendommen:
- ☐ overige risico's:
- ☐ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris): N.v.t.

8. Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?

Als we niet overgaan tot actualisering dan raken we achterop. Het niet toepassen van de juiste regels kan leiden tot onrechtmatige besluiten. Om dit risico te vermijden is het staatssteunkader opgenomen in de verordening. Het kan zijn dat de gemeente ongemerkt meewerkt aan een mogelijke bevoordeling van bepaalde subsidieontvangers. Dit kan leiden tot ontoelaatbare staatsteun en ongewenste schadeclaims of terugvorderingacties. Om die reden moet ASV regelmatig geactualiseerd worden.

Bijlagen:

- 16.B000224   Algemene Subsidieverordening Bergen 2016

Bergen, 15 maart 2016

College van Bergen

M.J. Pothast
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester